

Új építőanyag: a téglafödémpanel

Először az Ogyessza lakótelep építésénél használják fel

Ismét új üzem épül az 1-es számú szegedi téglagyárban. Miután a téglablockgyártás a gyakorlatban kiállta a próbát, most födémpanel készítését tűzték ki célul téglából. A feladat nagyságát megfelelően bizonyítja, hogy az országban, sőt

külföldön sem készítették eddig födémpanelből a hagyományos építőanyagból.

Az új üzem tervezése három vállalkozás. Nemcsak a szegedi tervező intézet, hanem a gyártó téglagyári egyesülés és a felhasználó megyei építővállalat is részt vett a tervezésben, valamint a technológiai folyamat kidolgozásában. Az Építőipari Tudományos Intézet laboratóriuma azt tanulmányozta, hogy a téglafödém megfelelő a korszerű műszaki követelményeknek, mint új építőanyag; a Típustervező Intézet pedig azt vizsgálta meg, hogy alkalmas-e nagyüzemi tömegfelhasználásra. Miután az előzetesen el-

készített úgynevezett kézi elemek — melyek a födém alapanyagát képezik — megfeleltek a követelményeknek, s valamennyi hivatalos szerv elismerően nyilatkozott az új termékről, rövidesen elkészült az üzem kivitelezési terve, s

tavaly decemberben hozzá is fogtak építéséhez.

Az a forgódarú, amely jelenleg az építkezésen dolgozik, véglegesen is ezen a helyen marad, mivel a födémgyártás kiszolgáltatását szintén vele végzik majd. A téglablockgyártó üzemmel szemben újdonságot jelent, hogy a födémpanel gyártását gözzelkamrák látják majd el, s így azt

figyelmetlenül lehet az időjárástól.

Ezért külön kazánteleg is épül. Márciusban már hozzá is kezdenek a téglafödémpanel folyamatos gyártásához.

A téglafödémek átlagos mérete 150x350 centiméter. Úgyhogy körülbelül három

lakás — egy épületszint — befedésére szolgáló födémpanel készítenek majd egyetlen nap alatt. S mivel nem szabadtéren szárad a panel, nem két hét, hanem

csupán 24 óra az áru átadásának ideje.

Tehát ez a munka sokkal termelékenyebb, mint a téglablock gyártása. A téglafödém

könnyebb, mint a betonfödémek,

s előállítása lényegesen olcsóbb is. Kétségtelen előnye, hogy

helyben található anyagot használják fel előállításához.

Szerelés szempontjából is hozzászól: az eddigi födémeknél használt salakterítés elhagyható, mert a szigetelést az üreges téglában levő levegőréteg tökéletesen pótolja.

A minden tekintetben korszerűnek, jónak ígérkező új építési anyagot az Ogyessza lakótelep építésénél használják majd fel.

A gazdálkodás tükröi

A termelőszövetkezetekben most készítenek el a zárszámadást, felméri a múlt esztendő eredményeit, a közös vagyon gyarapodását, s egyben megállapítják a tagság részesedését a szerzett jövedelemből. Ez a munka nagyon alapos előkészítést igényel, ugyanis a zárszámadás alapvető követelménye, hogy a valósághoz hűen mutassuk ki az év gazdálkodási eredményét, a közös vagyon alakulását és a jövedelem felhasználását. Ehhez szükséges a megbízható, pontos leltár. A hamis adatok nemcsak a gazdákat vezeték félre, hanem nagyon rossz hatással lehetnek a következő esztendő munkájára is.

A zárszámadás rendkívül felelősségteljes munkát jelent a járási, városi tanács mezőgazdasági osztályainak is. A tevényt ellenőrző munka mellett — különösen a fiatal tsz-ekben — ezerszerepe van a gyakorlati segítségre van szükség. A tapasztalatlan adminisztrációs apparátus sok helyen még nem ismeri e nagy munka bonyolultságát, s erre menet közben kell megtanítani. Mint tapasztalható, a Szeged megyei jogú városi tanács mezőgazdasági osztálya éppúgy, mint a járási mezőgazdasági osztály minden elképzelhető segítséget megad a felügyelet alá tartozó tsz-eknek. Elnököknek, könyvelőknek, mezőgazdászoknak már decemberben bőségesen volt részük oktatásban, értekezletekben. S az osztályok szakemberei is állandóan úton vannak most, hogy a helyszínen is segítsenek.

Egy dolog azonban mégis félő. Nem elégséges csak a jó számszaki munka: Szükség van arra is, hogy most a mérlegkészítéssel, zárszámadással egyidőben a termelési alapos közgazdasági elemzést adjuk. Ezáltal tisztázzuk a nyújtatunk az adott falu, vagy gazdaság jelenlegi helyzetéről, jövőre valószínűségeiről, s ennek alapján várhatunk megfelelő politikai és gazdasági segítséget. Enélkül a gazdák körében felmerülő vitás kérdésekre sem adhatunk megalapozott, hitelt érdemlő választ.

F. K. A most készülő zárszá-

adásokban Szegeden és a járásban például egyaránt fontos képet mutat a fűszerpaprika-termesztés eredménye. Ma már a szövetkezeti gazdák is számolnak, s azt tapasztalják többek között, hogy jobban járnának akkor, ha fűszerpaprika helyett kukoricát termesztének. A kukorica a paprikához képest körülbelül egyötödnyi ráfordítást igényel, ugyanakkor a jövedelemben alig van szemmel látható különbség. Pedig fűszerpaprikát továbbra is természetesen kell, lehetőleg még nagyobb területeken, mint eddig. Amikor sok zöldségféléből kivált a konzervipari alapanyagoknál — jelentős árkorrekciókat hajtottak végre múlt években — a fűszerpaprikáról megfeleltek. Az agrárközgazdasági elemzőmunka mulasztása volt ez. Így történhetett meg, hogy míg egy-egy hold zöldségféléből gyakran 30—40 ezer forintot (gyümölcsből még többet) is kiáruhatott egy-egy gazdaság, paprikából nagy erőfeszítésekkel lehetett csak 10 ezer forint bruttó jövedelmet elérni. Így a fűszerpaprikából származó jövedelem most már számos gazdaságban kevesebb lett, mint a ráfordítás. Ezért nélkül a leghatásosabb rábeszélésre sem hajlandók egyes szövetkezetek szerződni a szükséges fűszerpaprika vetésterületre. Természetesen igaz, hogy ide paprikatermesztésünk messzemenően rongálta a nyári szárazság is. Ez azonban vonatkozik a többi növényekre is, melyekkel még így is jól jártak a szövetkezetek. Az itt-ott hibás árrendszer képezi gyakran a mérleghiányokat, melyek a zárszámadáskor derülnek ki. Ilyenkor pedig újra csak államunknak kell a zsebébe nyúlnia.

Nem tagadhatjuk, hogy a mostani zárszámadások után a jók mellett lesznek még mérleghiányos tsz-ek is, ahol a tényleges kiadásokat nem futják a bevételek. Felényi probléma sem mutatkozik azonban most, ha a tsz-ek csak fele részben éltek volna lehetőségeikkel. Sok tsz-ben elhanyagolták többek között az öntözésben rejlő lehetőségeket. A deszki Kossuth és Táncsics tsz-eknek sem "ígérkeznek" most közel másfél milliós gazdálkodási veszteségük, ha vezetőségeik hamarabb vetettek volna szembe a Maros vizére. Csak a deszki határban több milliós kárt okozott a nyári szárazság, mert a vezetők az öntözéssel kapcsolatban mindent felülről, a párttól és a tanácstól vártak. A gyámszolgálat esélyes az egyik oka annak is, hogy komolyabb összegű a mérleghiány az algyői tsz-ekben. Ezt a falut szinte teljesen körülöleli a Tisza. Száz meg százmillió köbméter vizet folyt el a mederben, partján pedig szárazságtól kókadott el a növények. Jellemző, hogy az algyői Petőfi Tsz-szel határos szegedi Felszabadulás Tsz öntözött kukoricáinak termésátlaga jócskán meghaladta a holdankénti 50 mázst, míg a Petőfi Tsz-ben talán három hold sem adott ennyit.

Az öntözés gazdaságossága kézenfekvő, mégis fontos, hogy most erre is végezzünk aprólékos gazdaságossági felméréseket. A tovarépítő szavak helyett tényekkel bizonyítsuk be: miért csak ennyi és miért nem több jut Algyőn, Dócon, vagy éppen Sándorfalván a Rózsa Ferenc Tsz-ben egy-egy munkaegységre.

Meggyőződéssel valljuk, hogy az 1963-as év gyenge tsz-eink meggyengülését hozza magával. Zömökben felemelkednek a közepesek színvonalára, a közepesek pedig a jók kategóriájába lépnek elő, de csak ott, ahol a vezetőség már most levonja a tanulságokat az elmúlt esztendőkből. A balástyai Zöld Mező Tsz gazdái követendő példával járnak élen. Belátták,

hogy a vegyes művelési rendszer — mely még 17 járásbeli tsz-ben megtalálható — gátjává vált a fejlődésnek, s a közelmúltban egységes művelésűvé alakították át gazdaságukat.

E zárszámadások tanulságai megmutatják majd azt is: sokkal bátrabban kell folytatnunk a homokon a szőlő- és gyümölcsfeldolgozókat. Könnyű kiszámítani, hogy egy-egy gyenge homoki gazdaságban 50—60 forintot is érhetne most a munkaegység, akkor, ha egy családra legalább egy hold új szőlő és ugyanennyi gyümölcsös jutna már, jöllehet, hasonló jövedelmük most még csak a gyárati Komzomol Tsz gazdáihoz van a járásban. A homoki szövetkezeti gazdákat e tétel igazságáról már nem kell meggyőzni! Csak a részletkérdésekkel, a szakszerű kivitelezéssel van sok nehézség.

Azt halljuk többek között, nincs elegendő trágya a telepítésekhez. Viszont a szomszédos Bács megye sok gazdaságában évente kétszer is zöldtrágyázzák a gyümölcsösöket, szőlőket. Tavasszal szőzösbükkönyös keverékekkel, ősszel pedig káposztarepcével. Ezeket kivétel a zöldtrágyanövények egész sokaságát használják. Ezek az új módszerek sok millió forinttal tennék most "barátságosabbá" a mi zárszámadásainkat is.

Szövetkezeti mozgalmunknak legnagyobb tartalékai a gyenge tsz-ek felfejlesztésében rejlenek. E tartalékok kiaknázása azonban két dologtól függ elsősorban: az új, fejlettebb termelési eljárások tömeges alkalmazásától és attól, hogy megtaláljuk-e mindezt az emberek egyéni érdekeltetését és a közösség érdekét legjobban szolgáló jövedelemelosztási formákat. Ebben nagy segítség tudunk nyújtani a gyengéknek az erősebbek. A Tolna megyei Tamási járásból kiindult kezdeményezésnek komoly szerepe van a mi járásunkban is. Miért nem lehetne például Árendás György, a szegedi Felszabadulás Tsz elnöke másodikállásban egy gyenge tsz-ben is elnök? Vagy miért nem válhatnának hasonló küldetést az Óthalmi Állami Kísérleti Gazdaság vezetői közül is néhányan? E segítő kezdek egymás után lehetnek kiemelni a kátyúból a megrekedt gazdaságokat. A szövetkezeti gazdák nagy többségéből a jószándék ma már nem hiányzik, tehát a vezetés stílusán, módszerein kell most javítanunk elsősorban. Erre figyelmeztetnek bennünket a zárszámadások eredményei.

Most, e nagy munkával egyidőben készülünk a február 24-i tanácsülésre. Bizonyos, hogy a jelölő gyűléseken és kisgyűléseken a választások kapcsán a tsz-ek eredményeiről vitatkozunk majd legtöbbször. Felszínre juthatnak a legjobb javaslatok. S az államhatalom irányító szerveibe sok nagy tapasztalatú tanács tag is bejut, akik a mostani zárszámadások gyengésségeiben felismerik a vezetés fogyatékosait, s megválasztásuk után cselekvő részesei lesznek a javító munkának. Az ő munkájuk is garancia lesz arra, hogy a leggyengébb szövetkezetek is mihamarabb a közepesek és a jók színvonalára emelkedhessenek.

CSEPI JÓZSEF

Több gyufa, kevesebb kosárháncs

Év eleji gondok a gyufagyárban

Nem tudom, hogy van-e még egy olyan üzem Szegeden, ahol négytizedes pontosságú anyagméréssel dolgoznak. De hát olyan gyár se nagyon akad, ahol a különböző termelési mutatókat már 30 év óta kísérhetik figyelemmel úgy, mint a gyufagyárban.

A nyereségrészesedés kedvet csinál

Szép munkasikereket mutatott fel ez az üzem 1962-ben. A gyufagyártás, sőt némiképpen még a gyártás önköltségek csökkentését is túlteljesítették, a kosárháncs-készítésben pedig kiugró eredményt értek el. Több mint háromszor annyit termeltek belőle, mint amennyit a terv előírt. Nemcsak exportra menő gyümölcs- és zöldségládákat csináltak kosárháncsból, hanem a gyufagyár félkész termékéből a kecskeméti ládüzem kétféle üres ládát is szállított a Német Demokratikus Köztársaság megrendelésére.

Igy azután természetes, hogy az előzetes számítások szerint 8—10 napi bérnek megfelelő nyereségrészesedést várnak a gyár dolgozói.

A nyereségrészesedés pedig kedvet csinál a munkához, s ha a termelés tárgyi feltételeit is megteremtették, akkor az újabb munkasikerek alapja biztosnak mondható. Eddig minden télen baj volt az anyagellátással, különösen a rönkkészlet fogyott ki mindig utánpótlás hiányában. Az idei az első olyan esztendő, amikor ettől nyugodtak lehetnek.

Megjavult a téli anyagellátás

Hét és fél ezer köbméter rönkfát "fogyaszt" el évenként a gyufagyár, s ebből a

mennyiségből a három téli hónapra másfél ezer jut. Ha rossz az időjárás, nem tudják kihozni a fát az erdőből, s rendszerint a vasúti szállítás is akadozik. De idén végre sikerült megelőzni a bajt, időben gondoskodtak a tartalékokról. Ez részben annak köszönhető, hogy a Gyufaiipari Vállalat kapcsolata megjavult az erdőgazdaságokkal, részben annak, hogy a korábbi több raktárterület biztosították. A szegedi üzem is bérelt telepet a városi tanácstól, úgyhogy jelenleg ezer köbméter rönköt tárolhat helyben, s Budapestén is rendelkezésre áll mintegy 700 köbméter.

Kellenek is a jó indulási körülmények a gyufagyárnak, mert 1963 nehezebb évről ígérkezik az előzőnél. Bár az nem okoz különösebb gondot, hogy hárommillió doboz gyufával többet kell termelniük, mint 1962-ben, s így 890 ezerrel 920 ezerre fut fel a napi termelés, mert a gépi kapacitás bírja a nagyobb megterhelést. Egyéb probléma, miután az anyagellátás megjavult, nem hátráltathatja a munkát. Kellemtelenül érinti őket, hogy míg 1962-ben az 500 köbméter tervezett kosárháncs helyett 1800-at termeltek, az idei évre csak 1600 köbméter előállítását írták elő, de ezt a tavalyihoz hasonló mértékben lehetetlen lesz majd túlteljesíteni.

Van még lehetőség az eredmények növelésére

Csüggedésre azonban nincs okuk a gyufagyáriaknak, ezt tudják ők maguk is. Ilyenkor, év elején jobb talán valamivel sötétebb képet festeni a való helyzetéről, s úgy is rugaszkodni neki a feladatoknak. Év közben azután majd kiderül — ha

módszeresen kutadják fel a lehetőségeket —, hogy igenis van még eszköz a termelési, a termelékenységi vagy az önköltségek csökkentési eredmények további növelésére. Bármilyen szorosak is a normák, olyan szorosak nem lehetnek, hogy jobb munkára ne ösztönözzenek!

A gyufatermelés mennyisége a kereslet függvénye. Annál többet nem szabad gyártani belőle, mint amennyit a kereskedelem átvesz. A kosárháncsal azonban más a helyzet. Ha jó lesz az alma- és az őszibaracktermés, akkor az eredetileg tervezett mennyiségnél többre lehet szükség. Tehát a termelési érték előirányzatát szerencsés esetben ily módon is túlszámíthatják.

De ne vágjunk a dolgok elébe: várjuk meg az év végét. Úgyis a gyufagyár dolgozóitól függ, hogy milyen eredményekről lehet majd akkor számot adni.

F. K. A most készülő zárszá-

Gépszerelők együttműködése a KGST-ben

A magyar mezőgazdasági gépszerelők hat európai szocialista állam szakembereivel vették fel a kapcsolatot. Különösen jó az együttműködés a szovjet Vízhom tervező iroda munkatársaival. A szovjet szakemberek figyelmüket a kombájngyártásnál főleg az automatikus vezérléssel kapcsolatos feladatokra összpontosították, ugyanakkor a magyar szerelők elsősorban a hidrosztatikus hajtóművek továbbfejlesztésén dolgoznak. A rendszeres dokumentációcsere lehetővé teszi, hogy a szakosított kutatás eredm-

nyeit mindkét intézet azonnal hasznosíthassa.

A csehszlovák Vuvs tervező irodával a talajművelő gépek családjának közös kialakításán fáradoznak. A Német Demokratikus Köztársaságban működő Ilt intézettel a szabványosítási feladatok megoldásában működnek együtt, ezenkívül kicserélik a különböző gépek üzemelésére vonatkozó gazdaságossági számításokat. Hasonló kapcsolatokat épít ki újabban a mezőgépfelvezetési intézet a lengyel, a román és bolgár mezőgépszerelőkkel is. (MTI)

A TÉL ÖRÖME

(Somogyiné felv.)

Még a sarki rendőr is "szabad"-ot jelzett a Lenin körúton áthaladó szánkóváznak. "Sétálnak" az óvodások...